



Det nytter å kildesortere!

Etter et innslag i NRK Dagsnytt 30. september og en påfølgende artikkel på NRK.no den 8. oktober, kan man fort sitte igjen med et inntrykk av at det ikke hjelper å kildesortere, fordi mye uansett blir brent.

Det stemmer heldigvis ikke. Reportasjen tar utgangspunkt i en [forskningsrapport fra NTNU](#) som tar for seg avfallshåndtering, materialstrømmer- og gjenvinning i en tiårsperiode – fra 2009 til 2019.

«At alt avfallet er kildesortert, betyr ikke at alt blir resirkulert», sies det i reportasjen, mens kameraet viser et sett med avfallsdunker mange av oss kjenner igjen fra vårt eget nabolag.

Bare så det er avklart først som sist: Det du sorterer og legger i andre dunker enn restavfallet, blir sendt til materialgjenvinning.

Konkret betyr dette:

- Matavfallet som samles inn i ReMidt kommunene, kjøres til Ecopro i Verdal. Der blir det til biogass og gjødsel. Energien vi får ut av dette i form av biogass, brukes på våre renovasjonsbiler til innsamling av avfallet hjemme hos innbyggerne. I dag har vi 4 biler som går på biogass, men det er allerede bestilt 5 nye biler nå som infrastrukturen på fylling av biogass kommer på plass både i Orkanger og etter hvert Kristiansund.
- Glass- og metallemballasjen transporteres til Sirkel i Fredrikstad, hvor den skilles fra hverandre og blir råvarer for ny glassemballasje, byggematerialer, aluminiumsprodukter og armeringsjern.
- Papp og papir sorteres maskinelt på Heggstadmoen i Trondheim, før det sendes videre til ulike anlegg for resirkulering. Bølgepappen går for eksempel til Ranheim Paper & Board i Trondheim, hvor den blant annet blir til ny pappemballasje.
- Plastemballasjen du sorterer hjemme og legger i en egen sekk, blir sendt til sorteringsanlegg. Der blir de ulike plasttypene adskilt. Deretter kvernes platen opp og smeltes om til råvarer for nye plastprodukter.

- Det som da blir igjen, er restavfallet. Det går til energigjenvinning hos Statkraft Varme på Heimdal, som varmer opp offentlige bygg og boliger via Trondheims fjernvarmenett.

Når gjenvinnbart avfall behandles videre, tas forurensninger ut. Dette er f.eks. tilgriset plast, våt papp, bleier og matrester.

Tar en for seg plastemballasjen, hadde vi ved siste revisjon i juni 2023 en forurensning på 4 prosent – det betyr at det er annet søppel som blir lagt i sekken for plastemballasje som ikke er plastemballasje. Men det er med i NTNU-forskernes beregninger.

De ferskeste tallene i forskningsrapporten til NTNU er faktisk fem år gamle. Mye har skjedd på fem år, både når det gjelder avfallshåndtering, emballasjedesign og gjenvinningsteknologi.

Blant annet har avfallsmengdene fra husholdningene gått jevnt nedover siden 2019, med unntak av pandemiårene da vi alle brukte mer tid hjemme.

2023 var det første fulle driftsåret i ReMidt med utvidet kildesortering for samtlige husholdninger i alle 17 eierkommunene. Både mengden glass- og metallemballasje og matavfall har økt vesentlig som følge av dette. Andelen restavfall (for henteordningen) har gått fra 74 % i 2021 ned til kun 38 % i 2023. Dette er en betydelig reduksjon i restavfallet og vitner om en iherdig innsats fra alle som bor eller har hytte i en ReMidt-kommune.

Miljøgevinsten for driftsåret 2023 med å sortere ut matavfall viser følgende:

| | Tonn samlet inn i 2023 | Utslipp målt i tonn CO2e |
|---|------------------------|--------------------------|
| Matavfall levert til biogassproduksjon (som i ny ordning) | 6 664 | 400 |
| Matavfall om det skulle vært levert som restavfall til forbrenning (som ved gammel ordning) | 6 664 | 2 339 |
| Reduksjon i CO2 utslipp ved å sortere ut matavfall fra restavfallet: | | -1 939 |
| | | |
| Direkteutslipp fra alle ReMidt sine kjøretøy ute på anleggene, samt 28 renovasjonsbiler som samler inn husholdningsavfall | | 1248 |

Til sammenligning ser man at utsortering av matavfall utgjør en reduksjon i utslipp av CO2 som er større enn direkteutslippet fra hele ReMidt sin bilpark. Det nytter å kildesortere!

I 2023 gikk 44,9 prosent av avfallet vi samlet inn til gjenvinning eller ombruk. Det betyr at det fortsatt er en vei å gå før vi når 2035-målet om å sende 70 prosent til materialgjenvinning. Generelt kan vi nok alle bli bedre å sortere. Fortsatt havner dessverre mye som kunne vært sortert, i restavfallsdunken.

Dette jobbes det med og det er planlagt et stort ettersorteringsanlegg for restavfall i Midt-Norge. Anlegget, som skal ta imot avfall fra 53 kommuner i Midt-Norge, vil gjøre at vi får sortert ut og gjenbrukt enda mer av ressursene som er igjen i restavfallet.

I tillegg vil et nasjonalt finsorteringsanlegg for plastemballasje stå klart i Østfold i 2025. Dette vil bidra til mer materialgjenvinning og kortere transport.

Det settes stadig strengere krav til utsorterings- og gjenvinningsgrad fra norske og europeiske myndigheter. Kravene til produsentene som sender emballasje ut på markedet, skjerpes også slik at mest mulig skal kunne gjenvinnes.

I ReMidt jobber vi daglig for å sikre at ressursene som ligger i avfallet blir tatt vare på. De nyeste tallene viser at vi går i riktig retning. Men vi er avhengig av å ha med innbyggerne ute i kommunene for at vi sammen skal nå de fremtidige kravene. Det er derfor viktigere enn noensinne at vi fortsetter å kildesortere.

Bård Olav Sugustad

Adm.direktør i ReMidt IKS